

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:
Széchenyi-utca 1762. sz.
Kiadóhivatal:
Széchenyi-utca 1761. sz.
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.

Roma locuta.

(Bécsi levél)

Június 15.

Roma locuta est. Távól attól, hogy Magyarország ugynevezett egyházpolitikai kérdésébe avatkozni s abban pro vagy contra állást foglalni akarjanak, mint sokan elhitetni szeretnék a könnyen megteveszthető nagy közönséggel, — az idevaló politikai körök inkább a legszigorubb semlegességet követik az említett kérdéssel összefüggő események és fejlődményekkel szemben. Magyarország királya ez ügyben nem kér tőlük tanácsot, vagy vélemény nyilvánítást és közülök senki nem tett csak legsekélyebb kísérletet sem, hogy kéréstlen észrevétellel toladokjék a királyi füléhez. Magyarországon bátran biztosnak s megmásíthatlanul szilárdan állónak vehetik, hogy a legalkotmányosabb uralkodó a magyar nyilvános kérdések legkényesebbikében egyedül és kizárólag a saját lelkiismeretével és hivatott magyar bizalmi embeveivel tanácskozik.

A „Roma locuta“ tehát, mely e sorok élén áll, nem vonatkozik a Vatikánra, vagy a magyar püspöki karnak oda intézett feliratára. A pápai kuria még nem is adott végleges választ ama felíratra, sőt ellenkezőleg az, amit Vaszary bíbornok hercegprimás Rómából hoz, csak megnyitása egy előkészítendő egyezségnek, egy modus vivendi első formulázása, melynek végleges megállapítása még jó messze van. Az említett „Roma locuta“ tehát nem a Vatikánra, hanem a Monte

Citoriora vonatkozik, nem a pápai kuriára, hanem az olasz kamarára.

Itt egy Triesztből kivándorolt irredentista, az ismeretes Barazilai interpellálta az olasz kormányt gróf Kálnoky exposéja tárgyában és az irredentismus egy volt előkelő szóvivőjének, Ferrari gróf külügyi államtitkárnak jutott a feladat, hogy az interpellációra válaszoljon. És méltón, világosan és határozottan, Olaszországnak a szövetséges társakkal szemben követett legteljesebb loyálisában való minden legkisebb kételyt kizáró módon válaszolt és Kálnoky gróf politikájának és fejtegetéseinek záradékához, fentartásokhoz nem fűzött, korlátlan dicséretet mondott.

Mit érezhetett Ugron delegátus és különösen a sokkal magasabb színvonalon álló, finom érzésű gróf Apponyi, mikor a római kamara illető üléséről szóló távirati tudósítást olvasták! Kálnoky gróf exposéja külföldön a vezető államférfiaknak és őszinte békepolitikuskoknak éppen séggel lelkesedését kelti fel, — a magyar delegációban meg az ellenzék, jóllehet tetszenek neki Kálnoky politikájának az eredményei, a részletek miatt, melyeket nem ismer, de a melyektől nem is függ a dolog, fentartásokkal él és a vezető államférfinak, aki pedig tulajdonképpen az ellenzék politikáját csinálja s az ő benső kívánatait és nézeteit juttatja diadalra, csak immel-ámmal szavaz bizalmat.

Az urak szeretnék megint a rózsaszínű könyvet, azt az ártatlan gyűjteményt a kevésbé fontos sürgönyöknek, —

melyet a hatvanas-hetvenes években szoktak évente ajándékozni a delegációknak. — Ha csak ez az, ezt a kívánságukat könnyen lehet teljesíteni. De kinek van belőle valami haszna?

*

Ugyan e tárgyban egy magyar országgyűlési képviselő a következőket írja, melyek a bécsi hangulatról szóló fentebbi tudósítást kitűnően kiegészítik.

Nagyszabásu vita nélkül tehát nem folytathat le a külügyi költségvetés teljesülési tárgyalása a magyar delegációban Pedig bátran lehetett hinni, hogy az adott viszonyok közt nincs fölszegebb valami, mint ez alkalommal egy nagyszabásu vitát fölidézni. Hiszen úgy áll a dolog, hogy az európai helyzet a delegációk utolsó ülése óta vagy éppen nem változott, vagy a mennyiben igen, oly módon és irányban történt változás, melyről job lenne nem vitatkozni. Kálnoky gróf világosan kijelentette, hogy szövetségünk változatlanul fenállnak s folyton szilárdulnak és hogy a béke biztosítéka, mely e szövetségben van, mind hatékonyabban bevál. E fölött tehát nincs mit vitázni, mert ez tökéletesen megfelel nemcsak a nemzetközi helyzet hosszas ismeretének, hanem a közvélemény várakozásainak és reményeinek is. A mennyiben pedig mégis volt változás, az Oroszországhoz való vonatkozásaikban történt.

Itt némileg engedett az előbb létezett és egész Európa által kínosan érzett feszültség és egy kellemesebb viszonyt adott helyet; viszonyt, mely nagyon messze van attól, hogy torony magasságu barátság legyen, de birni látszik a képességet, hogy tökéletesen zavartalan viszony jövődők előkészítéséhez egyengesse az utat. Hogy erről beszélni lehet, az kétségtelen, de hogy beszélni lehet, az már más kérdés. Ki sem tagadja, hogy a hangulatváltozás Bécs és Pétervár közt az európai békének általában esmonarchiáknak különösen javára van.

Ha Oroszország velünk s mi Oroszországgal jó viszonyban vagyunk, akkor a Kelet felől fenyegető háborúveszély teljesen el van há-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A targonczás.

Irta: Gio Bosio Sturzo.

Saro nem követte társait, a kik visszatertek a Megváltó tárna szádába: oly jól esett végig dőlnie a halmon, s szivnia az éj sulyos, nedves levegőjét. Hirtelen élénk lámpatényv-lágitotta be a kénbánya száját.

— Szent Barbara! — mormogá keresztet vetve; aztán káromló szidalma a szél szomorú nyögé-ébe veszett.

Eldördült a jeladás.

— Szent Barbara! — ismétlé ujból keresztet vetve magára; feltápáskodott, s soká állt ott egyenesen, mint baljóslatu rémképe a fenyegető éjnek.

— Hát te megsántultál? te dög! — szólt neki a csákányos, mikor a targonczás pihenőre tért.

— En? — motyogá Saro, s nem felelt: szótlanul fogott a zsákja megtö tésehez.

— Igen, te, te senki kölyke, te fattyu, te! — s lábával a mocskos iszapba rugta.

A targonczás egy hangot ki nem ejtett, csak két társa felé vetett egy pillantást, melyben ott vi lámlott a csákányos ellen felhalmozódott minden gyűlölete. Giulio mester hátat

fordított, markába köpött, aztán összedörzsölve két tenyerét ujból csákányához nyult.

Az övig meztelen ember, lábaival az iszapos fertőbe süllyedve, irtózatosan küzködött a sziklakkal. Lihegő, szakgatott hörgése visszhangként kísérte a csákány csapásait, s a kén mégis csak gyenge szálkákban hullott mellé. Nehéz lélekzete meg-megrezgette a füstös lámpa lángját, s bizonytalan, sápadt fény világította be az akna nedves, szürke falait. Végre is kimerült; egy kezével letörülte a homlokán és mel-lén gyöngyöző veritékcseppeket, s vállára vetette ingét.

— Ez lesz az utolsó fordulás — szólt az oda érkezett három targonczáshoz.

Kilépett az aknából a fáradság, az álom teljesen lenyögözte. Sulyos, tompán dübörgő lépteiket, s beszélő hangokat ballott alulról, a mint a kanyargó ösvényen a bánya szája felé tartott. Egy fordultnál négy csákányossal, s néhány targonczással találkozott; félreállt s jó napot kívánva hagyta őket tovább haladni.

Az összetorlódtott, sulyos felhők mögött már a hajnal pirkadt, mikor Giulio mester a szabadba lépett; a bánya elhagyott, üres volt. A vaczka felé tartott, mely mindjárt a Megváltó tárna szája mellett volt. Kénhalmába két, kere-zt formára összerótt pácza volt beszurva:

a halál képe. Daczosan nézett körül aztán vállat vonva rugta le onnan.

— Giulio Bellanti mesternek! — kiáltá mély lélegzetet véve a hajnali szürkület csipős levegőjéből.

Giulio Bellanti mester gályára méltó semmirekellő volt, s lelkiismeretén — mint mondani szokták — hét rét volt a bőre, e mellett olyan vasgyuró, hogy képes öklével szegget verni a falba, így hát a fenyegető keresztet csak nevetett, s füttyörészve tért aludni.

Csakhamar követte őt két targonczása is, de Saro még késlekedett. Egyelőre nem tudott határozni: nagyon álmos volt; mikor felébredve szétnézett a deszkafal alól, a hol álomra tért, nem látta maga körül a többi targonczást, kik a földre hintett szalmán aludtak, eleinte azt hitte, hogy megszökött.

— Oh nem! — szólt magában, — azt a negyven lirát, a mivel nekem tartozik, isten, szűz Mária a szeme kézé vágom még!

*

Saro egy idő óta a szokás eszméjével foglalkozott, már nem tűrhette Giulio mester gonosz bánásmódját; eszébe jutottak most Ciccu Samagna ígéretei, a ki Vallonesecoban új aknát nyitott. Ez megígérte neki, hogy ha szolgálatába áll, csákányt ad a kezébe, s emberré teszi.

ritva s akkor aztán minden figyelmünket s erőnket szétforgácsolatlanul csak nyugot felé kell irányoznunk. A vaknak is látnia kell, hogy ez nyereség Európára. De e pillanatban a dolog ennyire még korán nincs megérve. Egyelőre még nem létezik mint konkrét vívmány, hanem csak mint remény melynek teljesedésére mindkét részen komolyan törekednek az illetékes tényezők. És éppen ez az állapot szól a torulat megbeszétele ellen.

Minden, a mi politikánkat az oroszról elkülönítő pont ki lenne már egyenlítő? Ha monarchiánk és a csári birodalom közt már minden érdekviszály el lenne háritva, akkor mindenesetre lehetne a dologról beszélni tartózkodás nélkül; persze akkor többé nem csirával, hanem kész gyümölcsevel lenne dolgnunk. A dolgok mai állása szerint mindkét részen csak a létező ellentétek megszüntetésére való törekvés uralkodik. Még érzékenyek, még létezik bizonyos aggály, sőt félelem oly alkudozásoktól, melyek legalább részleges lemondást tételeznek fel a politikai hagyományokról.

Ez állapotban még nem érett a dolog, a megvitásra, még a diplomáciai megállapításra való, még nem szabad kiültetni a zordon valóslásra s támasz nélkül átengedni a politikai meteorologia változandóságainak. Reánk nézve csak egy szempont mérvadó: az ár, melyet a kellesebb viszonyért Oroszországhoz adnunk kell, nem szabad, hogy keleti érdekeink feladása legyen. Ezt a fentartást pedig a bizottság előadója, Falk határozottan és nyomatékosan hangsúlyozta, és ennek megállapítása után minden további szó fölösleges volt. De a delegatus urak mégis szükségét érezték annak, hogy bele menjenek a magas politikába.

Ertjük becsúgyukat, csak azt kívántuk volna, hogy azt hazafias megfontolás zabolázza vala. Szavakat csináltak, nem mást — ha szükség lett volna rájuk, hanem mert bizonyos politikuskoknak kellemes az, ha a saját beszédek hangján gyönyörködhetnek. Reméljük a szóbőség nem ártott monarchiánk diplomáciai érdekeinek. Hogy az illető uraknak és államférfiaink hírnevüknek keveset használt, azt pusztán szóra elbíhat nekünk.

— **A delegációkból.** Az osztrák delegáció kedden a külügyi költségvetést tárgyalta. Dumba előadó ismertette a jelentést. Massaryk ifjú cseh hevesen támadja Káinoky jelentését. Az elnök félbeszakítja a szónokot és figyelmezteti, hogy a tárgyhöz szóljon. Massaryk a hármas szövetség ellen, Oroszországot dicsőítve beszél. Az elnök újabb figyelmeztetése után a Németországgal kötött kereskedelmi szerződéseinket elítéli. — Gróf Badeni

A szegény fiut hét éves korában a szószoros értelmében eladták egy favarai bányatulajdonosnak; a ki lefizetvén a vételösszeget urává lett, s a kőbányákban sanyargatta, a nélkül, hogy valaha számot adott volna róla szüleinek, a kik egyébként a maguk részéről nem is gondoltak soha vele. Saró így valósággal a bányában élt, növekedett, idősebbé más-más gazda kezére kerülvén, adtak-vették, mint a rabszolgát. Most lehet ugy husz éves: bár összetöppördött, fejétlen alakjáról ítélve alig hinné az ember; arca földszinű, szemében bárgyu, vad tekintetű. Azon szerencsétlenek közül való volt, a kiket a tulhajtott munka emberi ábrázatukból is kivetkőztet.

Mig így az elhagyott, sivár mezőn Vallo-nesecco felé halad, a megeredt zápor verdeste testét bányos ruházatában, de ő csak azt érezte, hogy szabad lelke sötétségéből felelősmélt; elgondolta, hogy ime neki is joga van élnie, mint a többieknek, a zsákot, s csákányt foghat kezébe még majd meg is nőülhet, neki is lesz családja, háza; ha feljön a napvilágra fizetségéért, puha ágya várja ide fenn. Puhá ágy! ... ha meggondolja, hogy nem aludt még soha ágyban.

S hogy így egy új életre ábrándozott, eszébe jutott a múlt. — Szüleit nem káromolja nem tesz neki szemrehányás. — A szenvedések

megbotránkozását fejezi ki, hogy a ruthén diákok, Sembratovic érseket inzultálták. Orvosást követel. — Pacák ifjú cseh elvtársainak a bizottságból való kirekesztése miatt élesen kikel. Az elnök az ifjú csehektől nagyrészt megvonta a szót. A jelentést letárgyalták.

A magyar delegáció négyes albizottsága keddi ülésén Bosznia-Hercegovina költségvetését tárgyalta. Pulszky Ágost előadó részletesen ismertette a költségvetést, kimutatta, hogy az okkupált tartományok költségeiket maguk fedezik. Gyurkovits hosszasan reflektált az előadó jelentésére, a melyet Kállay Béni közös pénzügyminiszter felszólalása után a bizottság elfogadott Hegedüs Sándor indítványára Kállaynak bízamat szavaztak működéséről.

Az osztrák delegáció tegnap délelőtti ülésén folytatta a külügyi költségvetés tárgyalását. Majd a hadügyi költségvetés tárgyalásához fogott. Mindjárt a vita elején Pacák ifjú-cseh képviselő szólalt fel. Beszéde e jén a katonai kegyetlenkedésekről szólt és egész sor adatot tárt fel róluk a delegációknak. Az adatok nagy feltűnést keltettek s e feltűnés nem lett kisebb, mikor a szónok később a hadseregnek germanizáló irányzata ellen szólva a cseh közjognak azt az alakját találta föl, melyet az ifjú-cseh fantázia eszelt ki. Reflektált a magyar delegációban mondottakra, és a cseh közjognak a magyarral való egyformaságát fejtegette. Az elnök egy ízben figyelmeztette rá, hogy a másik delegációkban mondottakat ne bírálgassa, de a szavaitól és fantáziáitól megmámorosodott szónok a magyar és cseh nemzeti követelmények összemérésében annyira ment, hogy valóságos dicséretes szerénységnek mondta azt, hogy a csehek nem követelnek a magyarok módjára külön, cseh katonai akadémiát.

— **Belföldi hírek.** (József főherczeg) Zilahon a nála tisztelő küldöttségnek válaszolva kiemelte, hogy a magyar hazafiság, mit atyjától örökölt, híven megmaradt szívében s ez átszáll gyermekei lelkébe is. Lelekesen hivatkozott a főherczeg arra a nemzeti erőre is, mely a honvédség magyar hazafiságában rejlik. — (Az E. m. k. e.-nek) József főherczeg idei nagygyűlése alkalmából újból 50 frtot adományozott. — (A delegacionális ülészak) befejezése — június 20-ika, azaz kedd előtt nem fog megtörténhetni, miután a magyar delegáció utolsó üzenete valószínűleg csak hétfőn érkezik az osztrák delegációhoz s a hetes üzenet-bizottságok csak ezután ülnek össze. — (A pozsonyi főispánválság.) Wekerle miniszterelnök egy előkelő pozsonyi törzstisztnak, beszélgetés közben a pozsonyi főispánválságról szólva, azt mondta: Olyan jeles alispán me lett, mint Klempa, az új

emléke nem fáj már neki: de vad düh forrong ereiben, ha visszaemlékezik, hogy egykor pár fityingen összetűzött egy társával, az beléje dőlte kését és ő nem tudta annak szívére szétmarczangolni! Visszaidezte a sok veszekedés emlékeit, melyben részt vett: látta a vértől patakozó sebet, — mint egykor, elvonult lelke előtt a sok gonoszság, melyhez segédkezet nyújtott, ott állt újra a bíróság előtt, ártatlan semmítudást szinelve: és szíve örült, hogy annyi szomorú titkot rejtegethet ő is. — Mindazt, a mit a világ bűnéül rótt fel, érényei közé számította. — Es aztán Giulio Bellantira gondolt, aki a téli estéken, mikor mind a tíz mellé húzódtak, annyi sikerült tettet mesélt el, Giulio Bellanti mesterre gondolt, a gályák félelmére... ösztönszerűleg elővette batujából a kését: tenyérynai hosszú volt pengéje, de teljes rozsdáerte. Ez a látvány új haragra gerjesztette. Egyszerre agyába villant a sötét éj képe, mely a hajnalt megelőzte; látta a lámpásokat, a tárczát, a keresztet, melyet Giulio mester ágya felé szurt; lábszárai még most is sajognak rugásától; körül nézett; üres elhagyatott volt a mező, ajka vad gunyakacszajra rándult, szemében gonosz fény égett; a földre vetette magát, a kését a talajba vágta.

— Igy! Igy! — ordítá dühöngő kéjjel.

(Folyt. és vége köv.)

főispán kinevezése nem sürgős. — (A horvátok Széchenyije) Zágrábban tegnap temették el nagy ünnepélyességgel gr. Draskovich Jánosnak Radkersburgból hazahozott hamvait. Draskovich nagy érdemeket szerzett a horvát nemzeti élet újjáébredése körül. — (Áradó Tisza.) A Tisza Szolnoknál kiönteni készül. — (Pánszláv theologusok.) Baltik püspök Pozsonyba érkezett, ahol részt vesz a pánszláv hittanhallgatók ellen indított vizsgálatban. Érdekes hogy a három kispapnak tősgyökeres magyar neve van: Bodnár Gyula, Peikán János és András Pál. — (A pécsi bányász sztrájkot) megszüntnek lehet tekinteni. A munkásoknak csak mintegy ötszázaléka nem állott még munkába, 2500-an már dolgoznak. Az elfogott munkások bevalották, hogy közéjük érkezett idegen munkások izgatása sodorta őket a sztrájkba.

— **Külföldi hírek.** (Carnot utóda.) A francia köztársaság beteg elnöke Carnot utódjául politikai körökben egyre jobban emlegetik Constans nevét. — (A szerb államcsiny története.) A Kölnische Zeitung hosszabb cikkben ismerteti a szerb államcsiny előzményeit és kimutatja, hogy a szabadelvű kormány megbuktatását Milán király gondolta ki és Franciaország és Oroszország közvetítésével Milán, Natália, Mohrenheim, Persiani és Pasics a francia követtel egyetértőleg hajtották végre az államcsinyt. — (A kolera Franciaországban) folyton terjed. Az angol konzul jelentése szerint Lorientben az utolsó négy hét alatt 500 beteg és 178 halálozás történt. Morbihánból ma 2 újabb eset jelentenek. — (A zóna-díjszabás Oroszországban) Az orosz kormány elhatározta, hogy Oroszország összes vasúti vonalain a személy-torgalomra a magyar minta szerinti zóna-tarifát lépteti életbe.

Irodalom—művészet.

* **Zimay jubileuma.** Zimay Lászlónak, a nagy érdemű zeneköltőnek és tanárnak harmincz éves jubileumára készülnek a magyar zenészek. Az indítványt e részben a dalárszövetség közlelbi gyűlésén a debreczeni dalárda elnöke Márk Endre tette s indítványa a jelen voltak általános helyeslésével találkozott. Zimay egyike a magyar zeneirodalom legérdekesebb munkásainak, sőt nem egy tekintetben úttörőnek nevezhetjük. Ő nem érte be azzal hogy zeneirodalmunkat szebbnél szebb népdalokkal gazdagította, melyek diadalmasan járták be az egész országot; fényes eredménnyel művelte a magyar műdalt, irt nagyhatású férfi négyeseket, vegyes karokat s bájos nocturne-eket melyek mind mély költői kedélyről tesznek tanúságot, s a külföldi zenepiaczok e nemű legszebb termékeivel is kiállják a versenyt. A mi a fő: igazi magyar zeneművek. Zimay nagy tevékenységét méltán éri ez az elismerés, s mi meg vagyunk arról győződve, hogy a debreczeni dalgyűlet elnöke által kezdeményezett jubileumot országsszerte a legmelegebb rokonszenv és érdeklődés fogja kísérni.

Vegyes hírek.

* **Szédelgés ezüstforintosokkal.** A vidéken egy-s kereskedők furcsa módot találtak ki, hogy a hiszékeny közönséget becsapják. Ha kevésbé intelligens vevőjük érkezik, és véletlenül a hatvanas évek első felében vert ezüstforintosokkal akar fizetni, melyre a király képe szakálné külván ráverve, ezt a pénzt nem akarják teljes értékben elfogadni s kijelentik, hogy legfőlegb hetven krajczárba számítják. A korona érték behozatala óta az ezüstforintosok is nagyobb számmal vannak forgalomban s a tág lelkiismeretű kereskedőnek elég gyakran van alkalmuk ilyen szédelgésre. sokan s különösen asszonyok már meg is hagyták magukat csalni, de mások, akikkel a szédelgést szintén megkísérlették, följelentették a dolgot a rendőrségnek.

A horvátok ap temették el vich Jánosnak hvait. Drasko- orvát nemzeti dó Tisza). A (Pánszláv Pozsonyba ér- mittanhallgatók a hogy a három ve van: Bod- ás Pál. — (A megszántnek csak mintegy ába, 2500 an- áások bevallo- munkások iz-

* **A jövő háza.** A chicagói kiállítás különös vonzerejét képezi a jövő háza. Ez a pinczétől a padlásig villamos világítással van ellátva. Az ajtó által világosság támad: a ki egy szekrényt kinyit, ezzel egyszersmind egy kis lámpát gyújt meg, mely a szekrény belsejét megvilágítja. A tulajdonos az ágyból a ház összes lámpáit felgyújthatja s ez által az esetleges betörőket megriaszthatja. Ehhez járulnak felvonógépek, varrógépek, mosógépek, legyezők és ventilátorok valamint egy villamos jég-gép. A szakácsnőnek a fazekat csak egy márvány lapra kell helyeznie s egy csapat megcsavarnia s az áram működni kezd és süt és főz. M-gmelegíti a mosó- és fürdővizet is.

Helyi hírek

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és helyi hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kintő hivatal és az irattár a feleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepeken d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.
Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

**Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapo-
kat d. e. 10-től 12-ig.**

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirtda hivatalnál, június 16-án: változó felhőzet, enyhe, jelentékeny csapadék nélkül.

Séta hangverseny a Margit-fürdőben, minden vasárnap d. u. Kendezi a katonai zenekar.

Törzene minden szerdán este 1/2 6 órakor a Nagyerdőn.

Jun. 13-tól a főiskolában vizsgálatok: 13-tól 17-ig főgymnáziumban, 19-től a teológiában, 20-tól a jog és államtudományi karban, 26-tól a képezdében. Az ev. ref. elemi fiú és leányiskolák évről vizsgálatai Jun. 22-től 30-ig a templomokban.

**Június 17. d. u. 5 órakor az orv. gyógyszer. egy-
let havi ülése.**

**Jun. 17. A Zion-egylet táncvizsgálma a nagyerdei
Dobos-pavilonban.**

**Június 17. délután 5 órakor az áll. főreáliskola
tomaversenye a nagyerdőn.**

**Június 18. Az üveg és porcellán ker. ifjak mű-
kedvelő előadása a Margit-fürdő dísztermében.**

**Június 18. d. u. 3 órakor a baronfi tenyésztő
egyesület közgyűlése az ipar- és ker. kamarában.**

Június 18. A Csokonai kör évi rendes közgyűlése.

Június 18. Izr. hitközség közgyűlése.

Június 20. Országos vásár a Hortobágyon.

**Június 20—24. Érettségi vizsgálatok a főisko-
laban.**

Június 23—27-ig az állami főreáliskola vizsgái.

Június 25. Lódijazás a Nagyerdőn.

Június 25. Az iparos-kör jubileuma.

Június 29. A fiúmeiek érkezése Debreczenbe.

Augusztus 7—15. Országos vásár.

— **Schlauch püspök bíborossága.** Nagy várattól írják: A város meglepően szép lobogódszt öltött. A középületeken, iskolákon, templomokon nemzeti zászlók lengenek s az épületek virágokkal vannak feldíszítve. Ma reggel Schlauch püspök a rez-decizia házikápolnájában gróf Canali pápai követ jelenlétében misét mondott. Az üdvözlő táviratok és levelek százával érkeznek. Legelsőnek Vas-sary Kolos hercegprimás távirata érkezett meg. Üdvözlő táviratokat küldöttek: báró Bauer közös hadügyminiszter, gróf Szapáry Gyula, Tisza Kálmán, Hohenlohe főudvarmester, Kautz Gyula, bankormányzó. Levélben üdvözölték az új bíborost gróf Kálnoky külügyminiszter, Merry del Val pápai kamarás, Pável püspök, Császka érsek, Schusztér, Belopotocky, Steiner püspökök, Szogyény országbíró gróf Teleki-ek a Wenckheim család, Végesső Gellért, Neményi Ambros országos képviselők, gróf Zselénszky stb. A bécsi kabinetiroda táviratban értesítette Schlauch püspököt, hogy a király június 20-án a bécsi Hofburg kápolnájában fogja átadni a bíborost. Délelőtt 11 óra volt, mikor a püspök a zsufolásig megtelt nagyterembe lépett, viharos éljenzéssel fogadták. Kis idővel utána a pápai követ is megérkezett, akit szintén lelkesen megéljenzettek. — A követ lendületes beszéddel üdvözölte Schlauch püspököt. — A pápa — ugymond — megábrja koronázni a váradi püspök fáradhatatlan, üdvös munkáját, melyet egyházmegyéje híveiért

teljesített, azt a bölcsességet, melyet hazája javára érvényesített és azt a hűséget, melylyel éber védője volt a szentszéknek, az egyház édekének. Az új kardinális meghatottan felelt az üdvözlő beszédre. Engedelmes, rajongó hű fia lesz ezentúl is a szent atyának, akit követni fog telke minden erejével. Mondja meg a pápai követ a szent atyának, hogy ezen a földön olyan nemzetet talált, amely még a leghevesebb időben is rendithetetlen ragaszkodással van hitéhez és a pápához, épp úgy, mint királyához és hazájához. Nogáll püspök üdvözölte ezután az új kardinális nagyhatású hazafias beszédben, mire Schlauch meghatottan mondott köszönetet, utalva válaszában arra, hogy Magyarország most átalakulás korát éli, mely nagy feladatokat hárít a papságra.

*

A debreczeni r. kath. egyház hódolatát bibornokká kinevezett megyés püspöke előtt tizenkét tagú küldöttség élén dr. Wolkfa Nándor v. püspök tolmácsolta ékes szavakban. A bibornok válaszában kiemelte, mennyire nagyrabecsüli Debreczent és itteni híveinek nagytelentélyü gyülekezetét, mely első az ő egyházmegyéjében; elsőnek tekintette akkor is, midőn a váradi püspökké kinevezetése után először ide jött püspöki körútjában. Jóakarattól biztosít. A küldöttség tagjai voltak: Nemes Kálmán, iskolaszéki-elnök, Körner Adolf városi tanácsnok, Váczy János, Cserhalm József, kegyesrendi házfőnök, dr. Irinyi István, ügyvéd, Rickl Géza, Szent-Királyi Tivadar, Tóth Béla gyógyszerész, Huber József, Szedlák József r. kath. egyháztanács tagok és Makucz Ernő káplán. Ebédre hivatalosok voltak: Wolkfa N., Nemes Kálmán, Körner Adolf, Irinyi István, Váczy János és Rickl Géza. Körner azonban kimentette magát, mivel sürgős ügyei délután haza indították. A küldöttség tagjai nagyrészt már vissza érkeztek. Schlauch bibornok püspöknel 180 terítékű ebéd volt, ki felköszöntőjében a hazas a valás szeretet együve tartozását hangsúlyozta. Poharat a királyra s a pápára köszöntötte. Utána báró Döry főispán szólott. A debreczeni küldöttség tagjainak másik része a kszó apátkanonoknál ebédelt, hol kitűnő fogadtatásban részesültek. Fényesen sikerült a fáklyás-zene is, melyen Rádli Ödön tartott üdvözlő beszédet. Schlauch lement a nép közé s a legszívélyesebb ovációk környezték. A nagyváradi lapok külön kiadásokban jelentek meg.

— **Tisztelegések a főispánnál.** Gróf Degenfeld Józsefnél ma d. e. 9 órakor tisztegett H.-Dorog város küldöttsége s szerencsét kívántak a Szent István rend keresztjével való kitüntetéséhez. A küldöttség nevében Fodor Benjamin ev. ref. lelkész üdvözölte a főispánt. Délután 3 órakor tisztegett a főispánál H.-Nánás város küldöttsége, Csóhány László polgármester vezetése mellett; a küldöttség tagjai voltak: Berencsi János t. ügyész, Kálalay Imre főjegyző, dr. Nagy Gábor ügyvéd, Csiba Márton r. főkapitány, Pénzes László árvaszéki ülnök.

— **A derecskei Mandelféle birtok tárgyában** írják nekünk a következőket: „A derecskei Mandel-féle debrecskei birtok tovább is megmarad egy tulajdonos kezén, nem oszlik szempontból igen kívánatos és üdvös lett volna. — mert nem lett sem derecskei sem szováti földműves gazdáké. — Derecskén is ugyanaz történt, ami földvásárlás végett paraszt-gazdákból alakuló konzorciumokat legtöbbször időelött szétrobbantja, — ami miatta a mi falusi magyar gaz-

dánk csak nagy ritkán tudnak megszerezni egy-egy kotyavegyére bocsátott, eladóvá lett nagyobb birtoktestet. — Derecskén sem tudtak már előre annyira meggyezni egymás között, amennyire ez a konzorcium összehozására szükséges lett volna, — nem bíztak egymásban de nem bíztak saját erejükben sem, — s a mi a legnagyobb szerencsétlenségük volt — mert nagy szerencsétlenség úgy Derecskére mint Szovátra nézve, hogy anyagi boldogulások elősegítésére emekínélő kedvező alkalmat elszalasztották — értesülésünk szerint, azok akik állásuknál fogva hivatalosok voltak legjobb tanácsal szolgálni a népnek, éppen ezek a vezetők, köztük a főbíró, — cserbe hagyták a népet és a helyett, hogy magok buzgókodtak volna a konzorcium összehozásán, — az embereket azzal riasztották, hogy a birtok nagyon drága, hogy elviselhetetlen terhet vesznek anyakukba, amitől soha sem tudnak megszabadulni. Így a Mandel Jakab és neje csödtömegéhez tartozó 1300 kat. h. szép birtok, csupa első osztályu föld, szilárd gazdasági épületekkel bőven felszerelve, nem juthatott sem a derecskei sem a szováti lakosok birtokába. Szerdén tartott értekezletükön még szilárdan ragaszkodtak a gazdák elhatározásukhoz, hogy a Lichtschein Mózes által megajánlott 396200 frtra felül igérnek. Az utóajánlat beadásának végső határideje tegnap d. u. 5 órakor volt. A debreczeni ipar-egyesületi takarékszövetkezet igazgatósága, mely megígérte a derecskeieknek, hogy érettek az óvadékok leteszi és a birtok árának finanszírozásánál támogatni fogja őket, délután 2 órától 5 óráig együtt ült s várta a derecskeiek megbízását hozó követeket. Multak a perczek, multak az órák — a derecskeiek nem jöttek, pedig készen volt az ajánlat is, csak alá kellett volna írni és a bánompénzzel együtt átvenni a kir. törvényszékhez. Háromnegyed öt óra is elmúlt — ekkor az igazgatóság feladta a reményt, hogy a derecskeikkel jót tehet és az ülést az elnöklő igazgató feloszlatta. A törvényszéknél is sokan érdeklődéssel lesték az utóajánlatot, de biz ott sem jelentkezett senki. Öt órakor aztán végkép eldőlt, hogy a Mandel féle derecskei birtok új tulajdonosa Lichtschein Mózes debreczeni lakos marad, aki tulajdonát képező e szép birtokon ép olyan kitűnő gazdálkodást fog meghonosítani, amilyent ő és testvérei újavárosi bérelt gazdaságaikban folytattak.“

— **Debreczen—Fiume.** A fiúmeiek kiránduló társasága — mint a fiúmei olasz lapok írják — nem csak a debreczeni honvéd emléket és Csokonai szobrot fogják megkoszorozni az ország és Fiume színeivel díszített koszorúkkal, hanem visszatérőben koszorút helyez gróf Bathiány Lajos síremlékére is. A rendező bizottság azt is elhatározta, hogy Simonffy Imre polgármesternek egy igen szép hajómintát, mint a fiúmei kirándulók emlékét, fog átnyújtani, a melynek elkészítésével Gelletich ur, a törvényhatóság alelnöke van megbízva. A városi zenekart (banda civica) nem hozzák magukkal, — eilenben a négy helyi lap (három olasz és egy magyar) szerkesztőségét fölszólítják, hogy vegyenek részt az utazásban. A bizottság azt a pénzt, ami a közöspénztárba befizetett utazási költségekből esetleg megmarad, valamelyik jótékony célra pl. a debreczeni szegények javára fordítja. A kiránduló társaságban erősen lesz képviselve a szép nem is; a hölgyeket Gelletich alpolgármester neje vezeti. Az indulás ideje még nincs pontosan meghatározva, de valószínű, hogy jun. 29-én reggel indulnak s másnap d. u. 1/2 5—6

óra között érkeznek Debreczenbe. Simonffy Imre polgármester, mint a fiúmeiek fogadtatását rendező bizottság elnöke a jövő héten hívja össze az albizottságok elnökeit, hogy az albizottságok javaslatai és eddigi tevékenysége alapján a vendéglátás programját végleg megállapítsák.

— **Személyi hir.** Léva y Ferencz a kegyesrendiek tartományi főnöke a közlebbi napokban a debreczeni rendház meglátogatására városunkba érkezik.

— **Dégenfeld József gróf főispán** ma délelőtt hivatal vizsgálatot tartott a rendőrfőkapitányságnál és a mezőrendőr alkapitányságnál. A hivatal vizsgálat Béér Kálmán főkapitányhelyettes, III-ik kerületi rendőr-alkapitány kalauzálása mellett ment végbe és minden a legnagyobb rendben találtatott.

— **Lukács László a debreczeni kir. táblán.**

A laczfalusi oláh mártir ügyével foglalkozott tegnap megint a debreczeni kir. ítélő tábla bünyügyi tanácsa. A mártir feje fölött tudvalevőleg egészen összezsugorodtak a hullámok, mióta a debreczeni esküdtszék kimondta reá a vétkest. Elverdikt alapján a bíróság elítélte Lukácsot egy évi államfogházra, a mit ő meg is kezdett leülni Szegeden. Ez alatt ám a kormány nyilvános rágalmaszáért is pörbe fogták a főtisztelendő urat, aki mikor a ferenczlyi dinamit merénylet ügyében tanúnak volt megidézve, a vizsgálóbíró előtt nem átalta azzal rágalmaszni a magyar kormányt, hogy bujtogató szerepet játszott a merényletnél. Lukácsot e nyilvános rágalmaszáért a szatmári törvényszék négy hónapi fogságra ítélte. Az ekként kétszeresen is fogsággal súlytott apostol fejére a btk. 104. §. 1 pontját olvastára a Szatmári kir. törvényszék. E §. szerint a különböző ítéletekkel szabadság vesztesre ítétekkel szemben összbüntetés alkalmazandó; és a szatmári törvényszék az összbüntetést a kényelmes államfogháznál súlyosabb tizenhárom hónapi fogházban szabta meg, betudásával a szegedi államfogházban már eltöltött 4 hónapi és 19 napi időnek. Ez ítélet ellen Lukács felebezett. Felebbezését tegnap tárgyalta a debreczeni kir. ítélő tábla, mely Nyers Lajos táblai bíró ki-merítő, az ügy érdemébe mélyen belemerülő referálása után a szatmári kir. törvényszék ítéletét a felebbezés elvetésével jóváhagyta. Lukács ur tehát fogságát rabkoszton lesz kénytelen eltölteni.

— **Vizsgák az ev. ref. felső leányiskolában.** A debreczeni ev. ref. felső leányiskolában június 19-től 23-ig szigoriatok lesznek, az évzáró vizsgák pedig június 26—28. napjain tartanak meg.

— **A joghallgató önképző köre** tegnap d. u. 6 órakor tartotta meg évi záró közgyűlését. Szücs Géza 3 jh. elnöke alatt. Mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnöki jelentés képezte a zárközgyűlés első tárgyát. Az elnöki jelentés szerint volt a körnek 65 tagja, tartott választmányi ülést 9-e, közgyűlést 8-ai és márcz. 21-én egy vitautulást. A közgyűlés tárgyait nagyobb részt felolvasások képezték. — Felolvastak ez évben: Szücs Géza (a jogról), Dóczy Emil 2 jh. (a „keleti népek ókori jogtörténetéről“), Halász Lajos 3 jh. (a „csók és a jog“); Szabó Bertalan 3 jh. (a „magyar nők jogairól“); Ballay Béla 3 jh. (az u. n. „velünk született eszmék“ről s máskor a „Pápirvalutáról“); Hajdu Lajos 2 jh. (Spárta jogi fejlődéséről a lykurgusi törvény alapján) és Kun Béla 2 jh. (a „kisebbség képi seletéről“) összesen 8 felolvasás. Szónokoltak: Békés Sándor 3. jh. három-, Szabó László és Rázsó Sándor 3 joghallgatók két-két ízben, összesen 7. — Tűzött ki a kör ez évben 1 vita-, 2 jogi dolgozat s 2 verseny szónoklati pályázatot. A versenyvita 2 arany díjat, melyet Puky Endre tavalyi önk. köri elnök adományozott, Varga Lajos 2 jh. nyerte a márczius 21-én tartott versenyülésen. A jogi dolgozatokra 2 pályá-

munka érkezett: 1. az első kérdésre: (párhuzam a római és germán családjog között.) 1 mű, mely a bírálók javaslata alapján nem jutalmaztatott, 2. a másik kérdésre: (közönség ügylet jogi természete stb.) szintén egy dolgozat, mely a kitűzött 2 magyar aranyat megkapta; szerzője Ballay Béla 3 jh. A verseny szónoklatra jelentkeztek: Szabó László és Békés Sándor 3 jhtók; mindkettő Berriere francia ügyvédtől választott védbeszédet. Szabó László a Cambren tábornok, s Békés S. Napoleon Lajos mellett mondottat. Első díjat (6 korona) nyerte Szabó László, második díjat (4 korona) pedig Békés Sándor, utóbbi azonban jövő évi versenyszónoklatra kitűzés céljából visszaajándékozta az egyletnek. Az ülés végén az elnök és választmányának jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott. Az ülés vége 1/2 8-kor volt.

— **A városi róm. kath. fiú iskola berendezése.** A város által most épített r. kath. fiúiskola hat tantermébe vasból és fából való mozgatható padokat rendelt meg a városi tanács Feivel és Lichrót budapesti gyárosoknál. E padok olcsóbbak, mint az egészen deszkából készült padok s határozottan jobbak és egészszerűbbek. Ilyen padok vannak alkamazva az ev. ref. felső leányiskolákban is.

— **Tiszay Dezső színházi igazgató** ma d. u. utazott Debreczenen keresztül Nagy-Károlyba, ahol a társulat júliusig fog időzni. A két órai várakozás alatt sok ösmérés és színházbarát töltött az indóházba a társulat tagjaival való találkozás céljából.

— **Duhajkodó legények.** Tegnap délután 6 és 8 óra között a kádas. piac és Széchenyi-utczák sajtáságos jelenetek voltak szemtanui. Három napszamos legény, lehettek úgy 25—30 esztendősek, hosszú tölgyfa botokkal felfegyverkezve, de azért bevett fejjekkel s vértől pirosuló fehér mellényekkel rohantak végig a piac-utczán. Az előzmények a nagy-csapó-utczá végén eső agyonevezett „embervásár“-ban történtek; ott verekedett össze mintegy tíz duhaj legény, míg végre a három győztes egyedül maradt a téren, neveik Dede Ferencz, Kiss Gábor és Kiss Ferencz. Ezek félig „felöntve“ megindultak a város közepe felé, de a nap nagyon melegen süthetett rájuk mert mire a Kádas utczára értek, ott már egy házat megis ostromoltak. Bementek a kapun, Szabó János lakót bekergették az ólba s ott menten agyon akarták ütni, de a levegőben zugó bot megakadt az ajtó szemöldök fájában, mire Szabó becsapta az ajtót. — Nagy csődület verődött össze a kapu előtt, míg végre a rendőrök is odaérkeztek. Megfogták verekedőket, de azok kitepték magukat kezőkből s elszaladtak. Kiss Ferenczet a Széchenyi utczá végén fogta el egy honvéd huszárkapitány, a kire botot emelt de a ki egyetlen kardcsapással kiütötte kezéből. Ma reggel mindhámat átadták a kir. ügyészségnek, a mely magánlak megsértése és életveszélyes fenyegetés miatt fog ellenük vádat emelni.

— **Apponyi Debreczenben.** A debreczeni nemzetipárt intézőbizottsága tegnap elhatározta, hogy a Szatmárra utazó Apponyi Albertet e hó 24-én a debreczeni pályaudvarban ünnepélyesen fogadja s Szatmárra is elkíséri, ahol a nemzeti párt vezére nagy politikai beszédet készül mondani. Szatmárról küldöttség jön Debreczenig Apponyi elibe. E küldöttséget, mely déiben érkezik Debreczenbe, s délután megy vissza Apponyival Szatmárra, a debreczeni elvtársak a Bikában megvendélik.

— **Megszökött őrmester.** Strobach János szolgálatvezető őrmester a 39. ezred kötelékében, tegnapelőtt este Debreczenből minden jelentkezés nélkül eltávozott. Magával vitte a szolgálati revolverét és egy társának a nejét. A szökevényeket keresik mindenfelé.

— **Amire ma is szükség volna.** A debreczeni vásárfelügyelőség száz évnél idősebb instructióból olvassuk egy sárgult papírlapról a következő régi dolgokat: Commune Mandatum. Ugy tapasztaltatik, hogy Némelyek a Civisek és Lakosok közül a heti Vásárt megelőző napon, vagy pedig a Vásárnak Napján, reggel idein a Város Kapui eleiben ki szoktak menni, és ottan a behajtandó Marhákat és akármivel nevezendő a város Piaczára be hozatni okott Jóságot megalkudván, a magok házakhoz hajtják és Vitetik. Minthogy pedig ez a N. város Jövede meinek meg Csorbulásával esik, és az iljen előre lett Vásárlás által a közönséges piaczon is Drágaság okoztatik azért Mindenek meg tiltatnak, hogy az ilyen kapuk előtt lejendő Vásárlástól magokat meg tartóztassák, és az arra rendeltetett Hejeken vásároljanak. különben a ki ellenkezőleg Cselekszik és rajta kapatattik illendő büntetését el viszi akár adó akár bevő Leszen, Mejj végre is a kapusok Szorgalmatosan vigyázzanak, a Nemes Város is fog Vigyáztatni, hogy az Ijenek oda a hova illik be jelentessenek Debreczini ex Senatu ex Communitate 11. okt. 1755. Extradat per Juratum Ordinarium Notarium Stephannu Kuthi. A közönség érdekében ilyen rendszabályra ma is szükség volna, vagy ha annak, végrehajtására nagyobb figyelemmel lennének az erre hivatott közegek.

— **R. kath. templom B.-Ujfaluban.** A Berettyó-Ujfaluban létesítendő róm. kath. egyház helyiségeül kiválasztott te ek B.-Ujfaluban megvetett s a szerződés megkötöttet június 13-án. A kath. iskolát még a folyó évben megnyitják ugyanitt. A templom építését is megkezdik a jövő tavaszon, melynek felépítése után a b.-sz. mártoni pébátát áthelyezik Berettyó-Ujfaluba s így a jelenlegi anyaegyház filiájává lesz.

— **A katonai tisztikar számának szaporítása.** A jövő évi májusi és novemberi előléptetések számaránya tetemesen meg fogja haladni az évnél e két hónapjában eddig történt előléptetéseket. A jövő évi május és november hónapokban elsejével lép ugyanis életbe a közös hadsereg tisztikarának létszámában célbavett szaporítás. A gyalogsági és vadász csapatbeli törzstiszteknél szükségessé tette e szaporítást az a körülmény, hogy hadilétszámuk a békelétszámot annyira meghaladja, hogy a parancsnokváltozások mozgósítás esetén aggályos mérveket ölthetnének. E csapatok törzstisztekaránál a létszámnak négy ezredessel, tizenkét alezredessel és tizenhét őrnaggyal való megszorítása tétetett a jövő évre kilátásba. — Ugyancsak a gyalogsági és vadászcsapatoknál különösen a pótlakulások létszámának fedezésére való tekintettel megszorították a századosok s az alantás tisztek számát is még pedig a jövő esztendőben 24 századossal és 260 alantás tiszttel. A lovasságnál különösen a pótlóvak nagyobb számára való tekintettel már a jövő évre 15 új alantás tiszti állás létesítését, a tábori tűzérsgnél a tüzelés vezetésénél mutatózó fokozott követelmények folytán 60 alantás tiszttel való szaporítást, a vasuti- és távirdelezrednél a tábori táviradai alakulások biztos működhetése szempontjából a békelétszámnak 3 alantás tiszttel való emelését s végül a vonatcsapatnál a hadiszükséglet s békelétszám közti kedvezőtlen arány javítása érdekében 15 új alantás tiszti állás rendszeresítését vették kilátásba. Szóval a véderő mindenik szolgálati ágánál nagy lesz a csillaglás a jövő év május és november hónapjaiban.

— **A tűzkárosultaknak.** A rendőralkapitányságnak eddig begyűlt a téglási tűzkárosultak számára 25 frt 10 kr, a veszprémi károsultaknak 39 frt 70 kr.

— **A debreczeni felirat Aradon.** A vármegyei és városi törvényhatóságok egymá után csatlakoznak a Debreczen által megindított, a főrendiház szabadelvű reformálását, követelő mozgalomhoz. — Mint már tegnap irtuk, — Arad város közgyűlése egyhangulag elhatározta, hogy a tanács javaslatára partolja Debreczen feliratát. — A ma érkezett, aradi lapokból olvassuk, hogy mikor Kádas Kálmán b. főjegyző felolvasta Debreczen feliratát, általános helyeslés zugott végig az aradi város-

báza szép gyülestermén. — Nem is volt tele vita, csak Dr. Barabás Béla orsz. képviselő szólott röviden a tanács javaslatához. Kifejtette, hogy a főrendiház mai szervezete az ősi szellem megpenészedése; ez a szellem állandóan utjában áll a modern haladásnak; ennélfogva örömmel üdvözlöi Debreczen város köriratát és hozzájárul a tanács javaslatához. A felhangzó általános élénk helyeslés közben az elnöklő főispán kimondotta a közgyűlés határozatát, hogy a tanácsi javaslatot egyhangulag elfogadják. Hódmező-Vásárhely hasonlóképp elfogadta Debreczen javaslatát.

A szemérmes rendőrség. A szürkeszínű kapitányi szoba ablakán kaczerkodva tűzött be a ragyogó napsugár s oda ült annak a piros-pozsgás leánykának az arcára, a kit nagy bünnel vádolt a gazdasszonya.

— Ellopta, kérem legszébbik harisnyámat, a piros pettyes selyemből valót.

A szép leány lesütötte a szemeit a rendőrkapitány oda szólt neki.

— Ejnye, teringettét. Igaz-e?

— Igaz — sutogta a leány.

— Hát add vissza menten. Hova tetted?

Szólt is, nem is a leány — az ajka mozgott zavarában.

— Hova tetted a piros pettyes harisnyát?

A kemény hangra még jobban elvörösödött a Málsika, de még sem mondta meg, hogy hova tette.

A dörgő hang erre még dörgőbbé vált.

— Add elő azonnal!

Málsika összeszorította cseresznye ajkait, mintha elpityerednék szegény, azután babráló ujjával meglebbentette kékcikós ruháját.

— Itt van. Felhuztam.

A szürke szobában rózsaszínű hangulat ömlött el, szinte belepirultak a komor rendőr arcok annak a kékcikós ruhának a meglebbe-

nése miatt.

A napsugár pedig mosolyogva játszott a szürke szoba falán kívülől behangzott egy madárka csintalan kaczagása.

— Ami miatt nagy zaj volt odafenn. Emlekeznek még olvasóink ama parlamenti heveskedésekre, amelyeket az a terv támasztott, hogy a csendőrség legénységi állományát időnkint a közöszeredekkel egészítsék ki, ami által az is lehetővé válik, hogy a hadkötelesek szolgálati éveik egy részét nem a közös hadseregben, hanem a csendőrségnél töltsék ki. Ebben nehányan a alkotmány sértést is láttak. Az okos szóra azután a vihar elmúlt s most a terv megvalósul. A honvédelmi miniszter a közös hadügyminiszterrel együttesen akként intézkedett, — amint ez az ezredparancsnokságokhoz intézett utasításból is nyilván kitűnik — hogy a jövő hó elsejétől kezdve a csendőrség legénységi állományát az egyes ezredből egészítsék ki, oly módon, hogy az alkalmas altiszt urakat felszólítják: ki hajlandó három évi szolgálatot vállalni a csendőrségnél? Felszólítások most vannak folyamatban.

— Érik az uborka. A nyári nap hevében lassankint felmelegszik az aszfalt annyira, hogy az eddigi divatos séták elmaradnak, csak esténként jelennek meg néhányan piros és sárga szalagos nyári ruhákban azok közül, kik télen a déli 1/2 12-ös sétákat annyira szerették. Ha az utcákba betéved a járó kelő, mialatt megnézi, melyik oldalon van a hűvös, szemébe ötlük, hogy csaknem mindenik ház ablakában le van eresztve a függöny. Lakója ki tudná merre jár? Bezeg megnépesednek a fürdők, megtelnek a nyaralók s a séta utakon kaczagó asszonyok kergetik a fekete szemű, cseresznye ajku apróságokat. Legkellemesebb látvány a hűs szellőből felborzolt falomb, s az erdőben tovacsergő tisztavízű patak. — De nekünk városiaknak nem igen van módunkban nem hogy patakban, de még csak az ártézi kut tetszőkő vizében gyönyörködni sem. Izzadó homlokka libegő ajakkal vánszorgunk tova a forró napon s várjuk reménykedve míg a ruhaszáritó csillag megérleli szép nagyra az ugorkát.

Legujabb.

(Délutáni posta.)

Június 16.

József főherceg utja.

József főherceget tegnap Nagykárolyban nagy ünnepélyességgel fogadták. A főherceg gróf Károlyi Istvánhoz szállott.

A főrendiház reformja.

Ujvidék város közgyűlése tegnap a kormány egyházpolitika programja mellett foglalt állást 44 szóval 33 ellen, míg Debreczennek a főrendiház reformjára vonatkozó átiratát 36 szóval 11 ellen fogadták el.

Erkel Ferencz halála.

Erkel Ferencz, a magyar opera tulajdonképeni megteremtője, „Hunyadi László“, „Bánkban“, „Brankovics“ s annyi halhatatlan műszerzője, kinek nevét a „Hymnus“ zenéje is halhatatlanná tette, tegnap elhunyt. A nagy férfiú 83 évet élt s holnap temetik el.

A pécskai választás.

Vásárhelyi László függetlenségi 984 szavazattal választatott meg a pécskai kerület képviselőjévé, a Pless Mór nemzeti 628 szavazata ellen.

Lesseps és Eiffel fölmentése.

A párisi semmitűzők Eiffelt Lesseps Károlyt és Fontanet fölmentette. Eiffel és Fontane már szabadlábban vannak; Lesseps felett a corrupeziós pörben hozott ítélet folytán még ül. Cottu nem jelentett be semmisségi panaszt.

Törvénytörési csarnok.

* **A budavári merénylet** bünpörében érdekes melléklettel szaporodtak az akták. A királyi ügyészség indítványára ugyanis a törvénytörési lefolyás megkezdte a hercegprímás fogadótermét, a melyben a merénylet történt, és az iratokhoz csatolták, hogy az alapos ügye bírálása ezzel is megkönnyíthessék. Minelyt Eötvös Károly védő benyújtja írásbeli fellebbezését a vádhatározat ellen, az iratokat fölterjesztik a királyi táblára a hol soron kívül kerül az referálására.

* **Lucaciú pópához** a szathmári kir. törvénytörési büntetőbe gyakran érkeznek vizsgálató sorok; e napokban egy rakás névalírással kapott sürgőnyt, mely a következőleg szól: a szomorúságnak perceze és nem a vigasságnak, mikor reád gondolunk a szelítyei majálison. A napokban pedig az elítelt pápa testvére Luca-ciú Constantiu, Józsefházi parochus egyik oláh lapban tüzet fúj a magyar igazságszolgáltatásra és Dénes Lajos kir. ügyészre, mint a ki az oláhoknak nagy nemzeti hőst, a hit reményes szeretet, szentháromságát; az apostolt és vértanút kegyetlen kínzásokban részesíti. Hogy dicső védője, Coroiánu nem kérelmezte Lucaciúnak saját élelenezését, erről egy szót sem szól, pedig az apostol tisztán e miatt kényte eu az állam kóztját élvezni; persze nagy különbség van az államfogház és fogházbüntetés közt s ha a szenvedő oláhság, nap apostolának finom peccsenyékhez és pezsgőhöz szokott gyomra bármi tekintetben folytonosság hiányt szenved, nem az ügyész, hanem a nagy védő mulasztásából történt, a miért majd 8 hónap múlva kérdőre vonhatja Corojánut.

Közgazdaság.

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi cég jelentése.

Budapest, június 15.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Buzában ma gyenge kínálat és korlátozott vételkedv mellett, lanyha irányzatot folytatott, úgy hogy a forgalmazott 7—8000 mm. csak 5 krral olcsóbban volt elhelyezhető.

Eladáások:

Tiszavidéki 100—78 mm. 8.80 frt, 100—78 mm. 8.80 frt, 300—78 mm. 8.85 frt, 200—77 mm. 8.70 frt,

200—76 mm. 8.72 1/2 frt, 600—76 mm. 8.65 frt, 100—76 mm. 8.60 frt. 100—74 mm. 8.30 frt.

Tengeri	300—4.90	Zab	100—7.05
	300—4.90		100—6.95
			100—6.82 1/2
			200—6.75

késspénzfizetés mellett.

Egyéb cikkek is lanyhák. Őszi rozs 7.14—17.

Határidő-üzlet. Daczára annak, hogy a külföld ma is szilárd irányzatot jelentett, mi inkább lanyha üzletet tapasztaltunk, minthogy itt remek szép napos idő van. — A kezdetnél a tegnapi kurzusokat láttuk, később sok eladó jelentkezett és csökkent, később azonban megint javult egy kissé. Különösen lanyha tengeri, mert állítólag a vetés kitünően áll. Zárlatok:

déli 12 órakor:

B u z a	juniusra	8.22—8.24
	szept.—okt.	8.30—8.32
Tengeri	máj.—junra 1894.	5.24—5.26
	aug.—szept.	4.92—4.93
Z a b	szept.—okt.	6.10—6.12
Repeze	aug.—szept.	15.30—15.50

délután 1/2 5 órakor.

B u z a	juniusra	8.24—8.26
	szept.—okt.	8.32—8.33
Tengeri	juniusra 1894.	5.25—5.27
	aug.—szept.	4.92—4.94
Z a b	szept.—okt.	6.11—6.13
Repeze	aug.—szept.	15.50

Külföld. New-York 1/2—5/8, Chicagó 1/2—7/8, magasabb. Páris változatlan, Liverpool szilárd, London változatlan, Berlin mai kezdet 1 1/2 magasabb.

Értéktőzsde. Igen élénk forgalom mellett az irányzat igen megszilárdult, és különösen magyar hitel, és a rimamurányi szépen emelkedett. Internationalis papírok nem változtak, amennyiben a német választási eredmények folytán várakozó álláspontot foglalnak el. Zárlatok:

11 órakor: Osztr. hitel frt. 340.70, Magy. hitel 410.—, Rimamurányi 218.—, Osztr. államv. 309 1/4, Déli vasut 105.—, délután 4 órakor: Osztr. hitel 341.30, Magy. hitel 410.—, Rimamurányi 217 3/8, Osztr. államv. 310.—, Déli vasut 105 1/4.

Időjárás: derült, meleg.

Érték tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése 1893. június 16-án.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	116.05	116.35
" vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	—	—	124.—	125.—
" koronajárdék 4%	—	—	94.85	94.95
" regále váltásági kötvény 4 1/2%	—	—	100.75	101.50
Osztrák aranyjárdék 4%	—	—	117.25	117.75
Egységes állam kötvény 4 1/2%	—	—	98.—	98.60
Tisza-szegedi 4%-os nyeresémsorsjegy	—	—	141.50	142.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	—	410.28	410.75
Osztrák hitelrészvény	—	—	341.20	341.40
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	—	—	116.75	117.25

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	—	—	128.—	129.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	—	115.—	116.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	—	13.—	13.50
Osztrák " " " "	—	—	19.50	20.—
Olasz " " " "	—	—	13.75	14.25
Bazilika sorsjegy	—	—	9.—	9.50
Jó-szív " " " "	—	—	—	—

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.72	5.87
20 márkás arany	—	—	12.04	12.08
20 frankos arany (Napoleon d'or)	—	—	9.79	9.83
Sovereigns	—	—	12.28	12.34

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

Június hó 14. Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kg-ron felüli súlyban) 46—46.5 krig. Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm súlyban 45—46 krig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 48—49 krig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm súlyban 48—48.5 krig. — Fialat

könnyű (páronként 250 kgm. terjedő súlyban) 47-48 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kg. felüli súlyban) 46-46.5 krig. — Közép (páronként 220-280 kigr. súlyban) 46-47 krig. Könnyű (páronként 220 kigr. terjedő súlyban) 45.5-46 krig.

A GONOSZOK.

— A „Debreczeni Ellenor“ eredeti regénye. —

— Irta: Sz. Buday Etel. —

XX. Fejezet

(Folytatás.)

74

Délszaki növények közzé rejtett lámpa terjesztett gyöngé rózsaszínű fényt a nagy terembe, melyben csend bonolt.

Lidia a pálmák alatt a nyugágyon pihent és elmélázva nézte a lámpa sugaraitól vetett rezgő árnyak tánczát, melyek mint fékezett helyhez kötött gondolatok, nem bírtak tovább terjedni s amennyit előre, ugyanannyit hátra lobogtak. Szemei merően tapadtak az aranyozott czirádás fölépre, hol a fény az árnyal, bujósdi játszva tüntek ide s tova ajkai mosolyogtak, gyöge lényét visió lepte meg, mely tulvitte szellemét a falakon és lelki szemeivel látni vélte elhagyott hazája pálmálgateit, nagy tavait rengő habjaival. És érezni vélte a szellő enyhe lengését arca körül, a lég balsamos illatát, élteadó melegét.

Hallani vélte a főyök locsogását, a sziklák közt rohanó vizzuhatok moraját. Lassankint eltűntek meregő szemei elől a rezgő árnyak — el a terem czirádás tetőzete s lelki szeme elé tárult hazáj, szép felhőtlen kék menyboltja, mely tulvilági atmoszférába ragadta lelkét és ébren álmódott édes álmokat.

Mazza is elterülve feküdt a jegesmedve bőrn, szintén elábrándozva s ő is hitte, hogy palma ligetbe wigan alatt pihen, úgy miként régente.

És hallani vélte a szomszéd sátorból át, hallatszó bölcsődalt énekelő anyának a hangját, énekelve az ő édes anyanyelvén, gyermek korától ősmert drága dalt. Szive erősen dobogott, bronzszínű arcán ragyogó nagy könnyecsek perogtak le, és gyöttrő, sovár vágy szállta meg lelkét, — a „hónvágy“, mely mint a Sámum forró lehellete öl, vagy felemészti az életet, mint a láz romboló heve.

Az ébren álmódózók előtt mint árnyék tűnt fel hirtelen Merodé Marczel magas alakja, ki észrevétlen lépett be a terembe, és közelített lassan a nyugodókhoz. Mivel lépteinek neszt is felfogta a szmirna szőnyeg, valódi kísértétként jelent meg előttük, felébresztve őket bodog álmaikból a szomorú valóra.

Mazza mozdulatlan maradt, szomoruan magához karolya a kis Zokit, mely ölében pihent.

Lidia teljesen éberül tekintett az orvosra, nyugodtan szólva, — „régén nem volt nálunk orvos ur.

— Remélem, ez nem akart szemrehányás lenni, hanem dicséret, mert az a legnagyobb dicséret egy házi orvosra, ha minél ritkábban kell láttatnia magát pacienseinél; mivel ez azt jelenti, hogy jól és gyorsan kigyógyítja betegeit s látogatásai feleslegesek. Ugy-e bár? a miss is sokkal jobban érzi magát utolsó rendelményem óta, hogy szinte nincs is rám szüksége, ugy-e bár hogy úgy van?

— Ön igen! rebegé Lidia megindultan, és ezért szivemből hálás is vagyok ön iránt, édes orvos ur.

— No csak folytassa is utasításaimat s mihamarabb felgyógyul egészen Csak Mazza ne legyen hanyag az orvosság pontos beadásában. De szinte félek tőle, hogy restségből mulasztást követ el.

— Nem, nem! Mazza hü. Mazza ragaszkodik urnőjéhez, mint hűséges kutyára, én híven teljesítem kötelességem szolt közbe az indusnő, a közömbös hallgatást nem állhatva meg, midőn kis urnője előtt vádoltatott.

— Azt hittem a szolt Mazza — mondá az orvos, rá sem pillantva az indusnőre, ki előbbi helyzetében maradt csöndesen fekvő, csak nagy szemei villogtak, nem a legbarátságosabban tekintve a deli szép férfira.

— Ó! Mazza, — csak fél szemmel szokott aludni. Így fél szemmel mindég lát, fél fülel meg mindig hall.

— Szép hogy ennyire hü vagy Mazza. Majd meg mondom uradnak tudom megjutalmaz.

Nem... nem kell tőlle semmi! — Nem is érette meg jutalomért teszem! kiáltá hévvel Mazza — ó, kérem, ne szóljon neki... Én félek tőle... ő csak ütni tudja a szegény Mazzát.

Marcel megnyugtatta, hogy nem fog szólan gazdájának, azután beszélve még egy pár szót betegségével távozott, vissza menve Salmen szobájába, hol annak visszatérére várt, de Salmen még éjféltkor sem tért haza, így nem bírta jöttét bevárni, tehát távozott, izenetet hagyva hátra barátjának, öreg inasától, ki sárkányként őrizte a lakást ura távollétében, mint igaz hü embere.

És az éjcsendjébe merült palota falai közt, az igazak nyugodt álmát aludta Lidia; nem érezve közelítést kedvesének, ki az éj nagyobb részét ablakai alatt töltötte el. Ezért nem jöhetett haza Salmen, mert be kellett várnia a szerelmes ifju távozását, ki csak a pirkadó hajnalon hagyta oda az utcát nehéz szívvél, hogy eredményre nem vette a kitartó leselkedés, de azért azon meggyőződéssel, hogy kedvese a szép kis palota falai közt van elrejtve s felkutatásával nem fog felhagyni, ha egész életét leselkedésbe kell is eltölteni.

XXI. Fejezet.

Helén!... Kedves Helén! — kiabált egy fiatal szöke kövő osztályhoz tartozó csinos lányka, a főváros egyik félreeső utcáján, a gyorsan haladó Flemming Helén után egy korán reggel — jaj, Istenem de siet!... alig bírtam utólréni — szolt midőn Helént futva beérte és szívélyes „jó reggel“ kívánat után barátságosan megcsókolta.

— Hová ily sietve édes Helén? Hátha én is kedves társaságában mehetnék egy darabig. hisz oly régen nem találkoztunk!... Én meg szeretnék magával egy kissé csevegni... Merre megyen?

— Tábor-utcában van óráim.

— Akkor jó darabig együtt mehetünk... Megengedi? — kérdező bátorítalanul a lány.

— Miért ne. Örvendek, ha velem tart, legalább nem megyek egyedül a hosszú uton.

— És a lánykák, némileg meglátszott lépésekkel mentek tova kedélyesen csevegve.

— Hát édes atyja egészséges-e Giza? Kegyed még mindég madame Hubertnél dolgozik? — kérdezősködött Helén minden érdekltség nélkül, csak hogy valamiről beszéljen a lánykával, mint olyan ösmerőssel, kivel nem folytathat kölcsönös bizalmas társalgást, mivel ösmeretségek csak felületes volt.

Egy ideig ugyan egy házba, egy emeleten laktak, s mint fiatalok szoktak, ösmeretséget kötöttek. Többnyire együtt távoztak reggelenként a házból. Helén ment tanórákat adni, Gizi meg a divatáru üzletbe; így ösmerkedtek össze és a kis divatárus leány igaz szeretettel ragaszkodott, a minden tekintetben felette álló szellemi képzettségű Helénhez.

Hál' Istennek jól vagyunk. Atyám egészséges és jár a dohánygyárba dolgozni. S én... én... — folytatá akadozva — én... nem járok többé a madamhoz. Tudja Helén kisasszony, sokkal helyesebb, hogy otthon dolgozom, legalább rendbe tartom háztartásunkat és nem vagyok a más botondja.

— De egy szép pénzösszeget! eset el Giza, mit minden házimunkásságával sem pótolhat helyre.

— O, azért nem vagyok én minden álás nélkül. Jól jövedelmező állásom van, mely csak egy pár órára veszi időmet igénybe, délelőtt és délután s azontal szabad vagyok.

— S milyen állás ez Gizi?

— Egy igen kereset orvosnál, a női betegek bevezetője vagyok fogadási óráiban. — Nem is képzelem, mily mulatságos ez. És menynyi ajándékot kapok a látogatóktól; ez már magában is elég lenne, ha jó fizetésem nem is

volna. Ur Isten! milyen előkelő hölgyek járnak oda. Mind... mind! hölgybetegei vannak... Egyik a másik kezébe adja az ajtó kilincset.

— Ugyan ki ez az igen látogatott orvos? Némi érdekltel kérde te Helén.

— Ó egy igen hírneves amerikai orvos. Csakis szivbetegeket gyógyít Merodé Marczelnek hívják.

— Ah! — kiáltott Helén meglepetten fel.

— Talán ösmeri őt Helén kisasszony? — kérdező elpalástolhatóan megütközéssel a kis fitos szöke.

— Igen — volt rá a nyugodt rövid válasz.

— És hol ösmerkedett meg vele Helén kisasszony? — Vagy tán kegyed is paciense volt? — s zavartan, fürkészőn tekintett társnéjára, füig elpirulva mit Helén nem vett észre azért egykedvűn felelt.

— Ő volt az, a ki aboz az angol lánykához bejuttatott, akiről beszéltem már kegyednek. Ő neki meg mások ajánlottak, tehát innen ösmerem.

— És jár még kegyed a beteg leánykához még mindég?

— Már nem. Nincsen ott többé szükség reám. A felolvasás izgatta a beteg idegeit s ezért Merode ur mint gyógyító orvosa, ő maga tiltotta el a felolvasást... köztünk mondva, pedig nem volt ártalmára a szegény betegnek csak szórakoztatására. De ilyenek ezek az orvosok!...

— Oh! — kiáltott Giza szenvedélylyel — ő nem olyan mint a többi... Es Marczel nem is tiltotta volna be a felolvasást, ha nem ártott volna betegének. O, Marczel nem olyan!

Helén megütközéssel, vizsgálva nézett a heves vérmérsékletű kis szöke is nyit becsületes érzelméhez híven így szolt:

— Giza! e szava már oly komolyan hangzott, hogy ijedten tekintett reá a kis leány, maga egy szavával sokat árult el előttem, mit lehet, hogy rejteni szeretett volna. Nem faggatom, nem kérdem, csak figyelmeztetem. Vigyázzon Giza! Merodé veszélyesen szép férfi, s őnt könnyen elbolondíthatja és szerencsétlenül teheti anélkül, hogy csak egy perczre is szerencsésé tenné. Én az ő igazelműségében nem bízom, maga Gizi meg sokkal gyermekesebb, semhogy magában bizni lehetne. Hagyja el az orvos szolgálatát, nem fiatal, tisztességes leánynak való hely az.

Egy pillanatra megálltak a leánykák s mindegyik felindulva tekintett a másikra. Gizi elpirulva így szolt Helénhez, nem bírva a kellemetlen behatást palástolni, mit szavaival előidézt.

— Higyje Helén! Merodé sokkal becsületesebb érzelmű ember, semhogy valami nemtelen tettől tartanom kellene.

— Gizi! maga szereti őt? — szolt öszintén Helén — és ő viszont szereti őnt, legalább azt állítja, ugy-e bár?

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

* Vendég'öben. A vendég panaszkodik:

— Pinczér, ez a pisztráng nem friss;

— Oh, de uram, közvetlen a jégről került a konyhába...

— Akkor hát a jegük nem friss.

* Szabatos magyarázat. I d e g e n: Ugyan

miért szol most a harang? — B e n s z ü l ö t t: Valószínűleg azért, mert a harangozó rángatja a kötelét.

* A kedves pár. F e l e s é g: — Férjem,

adtál a pinczérnek borralót?

Férj: — Adtam.

F e l e s é g: — Sokat adtál neki?

Férj: — Igen, kedvesem.

F e l e s é g: — De nem kellett volna neki sokat adnod.

Férj: — Nem adtam neki sokat, szivecském.

F e l e s é g: — Semmit sem kellett volna neki adnod.

Férj: — Hiszen nem adtam neki semmit, angyalom.

Feleség (dühösen): — Te engem halálra bosszantasz!

Férj: — De édesem, csak nem lehet neked ellentmondanom!

HORÁCZIUSBÓL.

Kérlek, ne firkészd, ne kutasd: mi sorsot mértek reám s reád az istenek!
Számítá-okkal magadat ne fíraszd, —
Tűrünk kell, tűrünk mindenk felett,
Akár élünk a mostani vad télnél,
Mely a tyrrhéni tengert lepte meg, —
Akár érünk, akár nem több telet!
Eszméj hát, szüred meg a bort, — s a reményt,
A csalfa reményt esalogasd közelébb!
Míg fecsegünk: fut, továszall az idő...
Fel hát a kupát! élvezzük a márt!
Mít a holnap! A holnapot üsse a kő!

Endrődi S.

Furcsa! Aki nem ír darabot, az okos ember, de aki nem tökéletes darabot ír, az számár.

Galeotto.

A szerelem olyan mint a tej: ha nagyon soká áll, megsavanyodik.

Országunkban, ahol az erkölcsök minden tíz évben változnak, a vigjáték mindig jogosult.

Jules Sandean.

Az aggral fokozódó élénkség határos az örültséggel.

Larochefoucault.

A foliansok megfakulnak, a városok tudós fénye elhomályosul, hanem a természet könyve minden esztendővel új kiadást ér.

Andersen.

Nem az oktatás, nem a tanítás érdemlik a valódi nevelés névét, hanem a gondolkodás, az érzület és az erkölcsök képzése.

Herder

Az élet annyi mintha egyet számolunk.

Shakespeare.

Annak bírása boldogít, a mit magunk szeretünk, és nem azé, a mit másoknak kedves.

Larochefoucault.

* **Nóta-író zongora.** Parise francia pianograf nevű készüléke a zongorán lejátszott zeneműveket állítólag egészen korrektül leírja. A készülék lényege egy írógép, mely a klaviatúrával van összekötöttségben.

* **Barlang város.** Pikardiában, Naours mellett, valóságos földalatti várost fedeztek fel. — Egykor kőbánya lehetett, később, — a háborus időkben menedékhely s esetleg csempészek tanyája. Valóságos utcák, házak, termek, sőt egy párt kéménynyílás is van a területen sok felirattal s a lakókra emlékeztető nyomokkal. Eddig 216 különböző helyiséget fedeztek fel benne, az utcák hossza 700 méternél több.

Közönség köréből.*)

Köszönetnyilvánítás.

Néhai Savelly József édes atyánk, illetőleg apósom végtisztességtételénél megjelent résztvevő közönségnek és az áru és termény raktárak nagy-kintetű részvényeseinek: különösen pedig tek. Schmiedt Ágoston igazgató urnak meghálálhatatlan nagylelkűségeért, melyet gyakorolni méltóztatott. szívünk mélyéből fejezzük ki torró köszönetünket.

Debreczen, 1893. június 16.

A gyászoló család

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Arnold.

Kiadó lakások.

Julius 1-től N.-Bányán

az emeleten igen kellemes sétatérre nyíló ablakokkal gróf Dégenfeld Sándor újonnan épült házában.

Földszinten alkalmas szukrázda és étkező helyiségekkel. Értekezhetni: Thoma László úrral N.-Bányán.

A „DEBRECZENI ELLENŐR” kiadóhivatala.

A „CSOKONAI”

NYOMDA és K I A D Ó

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

szíves figyelmébe ajánlja a modern nyomdászati követelményeknek megfelelően berendezett

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mely újabban a legdiszesebb betűkkel szaporított s így a legkényesebb igényeket is kielégitheti.

Könyvkötészet

melyben a legkitünőbb gépek vannak alkalmazva, a fővárosi és külföldi nagyobb könyvkötészetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan teljesít.

A saját kiadásában megjelenő „Debreczeni Ellenőr” részére

hirdetéseket olcsón elvállal.

Nyilvános elismerés.

Egy néhány nap óta első debreczeni mosó és tisztító intézetemben a fényvasalás könnyű methodusa a hirneves Klaksbrunn-féle havasi gyopár ruhafényvel a legjobb sikerrel megpróbáltatott, mint szintén a mosás a patentrozott mosó-porral, a mely a ruhát és erőt felette kiméli.

Ezen kitünő methodusért, valamint a felülmulhatatlan mosó porért Klaksbrunn J. urnak Bécsből ezennel nyilvános köszönetet, s megelégedésemet nyilvánítom ki.

Egyszersmind tudatom, hogy nálam tanuló leányok a legmérsékeltebb ár mellett felvétetnek teljes kitanításra, úgy hogy a curzus befejezése után az elért sikerért jóállást vállalok. Ez iránt értekezhetni d. e. 10-12, délután 2-4 óráig.

Tisztelettel

Spiegel Miksa

az első debreczeni mosó és tisztító intézet tulajdonosa.

Bécs 1873. Budapest 1885. Eszék. 1889. Zágráb 1891. M. Palánkán London 1878
Érdemérem. Nagy díszokl. Díszoklevél. Nagy díszokl. 1877. aranyér. Díszoklevél.

Csik József

csász. és kir. kizárólag szabadalm.

első szerémi portland-cement- és vízhatlan mészgyár
DEOCSINBAN

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V. Rudolf rakpart 8.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokok községi és egyházi előjáróságok, valamint a n. é. építő-közönség kényelmére

3 e b r e c z e n b e n Szabó Zsigmond fűszerkereskedő urnál raktárt tartok, hol saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan mész

folytonosan legjobb és egyenlő jó minőségben kapható. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik.

Páris, 1867. Kecskemét, 1872. Ujvidék, 1875. Szeged, 1878. Trieszt, 1883
Bronz érem. Ezüst érem. Arany érem. Érdem-érem. Arany érem.

DEBRECZENBEN,

Piacz- és Nagy-hatvan-utca szegletén lévő saját házam földszinti helyiségeiben berendezett

nagy vasbutoraktáramban

kaphatók:

≡ gyermek bölcsők, ágyak, kocsik, egész szobafelszerelések, ≡

☛ Kerti székek, asztalok és lóczák, ☛

Villagóriák vasállványból vízhatlan vászontető és oldalakkal.

Fürdő kádak minden alakban.

Jégszekrények és üveghűtők,

☛ Horgany-fényezett szoba és konyhafelszerelések ☛

Peronospora fecskendők az elismert legjobb rendszerben.

PORCELLÁN KÁLYHÁK és KANDALLÓK,

eredeti BUDWEISSI gyártmány, a continensen elismert első minőségben.

A szegedi műtrágyagyár részvénytársaság
képviselete.

Határozott legolcsóbb árak. — Képes árlap ingyen és bérmentve.

TÓTH GYULA vasnagykereskedő
DEBRECZEN.

